

Kansallisten vähemmistöjen kansallispäivien liputusta koskeva valtuustoaloite

104/00.01.02/2023

KV 27.02.2023

Valtuutettu Pekka Murtolahti luki kansallisten vähemmistöjen kansallispäivien liputusta koskeneen seuraavan valtuustoaloitteen:

”Valtuustoaloite liputuksesta Forssan kaupungissa

Forssan kaupunki pyrkii olemaan edistyksellinen kaupunki, jossa tavoitteena on tasa-arvo ja kunnioitetaan avoimuutta. Näillä periaatteilla voimme olla aktiivinen toimija Suomen kuntakentässä ja ottaa todellisen askeleen eteenpäin vähemmistöjen puolesta.

Esitämme, että Forssan kaupunki osallistuu sisäministeriön suositusten mukaisesti liputukseen saamelaiden kansallispäivänä nostamalla salkoon Saamen lipun.

Saamelaiset ovat Suomen alkuperäiskansaa ja heidän kansallispäiväänsä vietetään vuosittain 6. päivänä helmikuuta. Saamelaiset ansaitsevat liputuksen, kuten Suomen, Ruotsin ja Norjan viranomaiset suosittelivatkin.

Samoin esitämme, että romanien kansallispäivänä 8. huhtikuuta nostettaisiin salkoon romanien lippu. Romanit ovat asuneet Suomessa jo noin 500 vuotta hyvin vaihtelevissa olosuhteissa kokien myös taipaleellaan runsaasti epäasiallista suhtautumista, jopa rasismia.

Vuonna 1971, 8. päivä huhtikuuta pidettiin Lontoossa ensimmäinen kansainvälinen Romani-kongressi, jossa julkistettiin Romanian kansainvälinen lippu, jossa on vihreä niitty, sininen taivas ja keskellä punainen rattaanpyörä. Päivästä muodostui heidän kansallispäivänsä.

Todellisten kansallisten vähemmistöjen huomioiminen tällä tavalla osoittaisi heille Forssan kaupungin positiivisen asenteen ja voisi olla kohottamassa arvostusta ja itsetuntoa.”

Valtuutettu Pekka Murtolahden lisäksi aloitteessa olivat mukana valtuutetut Timo Helin, Asta Jaakkola, Kati Kaasalainen, Maija Kranni, Topias Kujala, Pia Kuparinen, Antti Lindvall, Tapio Nieminen,

Ville Sundell, Mikko Suomi, Kari Suoranta, Ritva Vastamäki ja Janne Vuorenmaa sekä varavaltuutettu Ida Viljanen.

Päätös Valtuusto lähetti aloitteen kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

KH 06.03.2023 § 84

Valmistelija Hallintojohtaja Hanna Saarni, p. 040 573 6133,
hanna.saarni@forssa.fi

Esittelijä Kaupunginjohtaja Jari Kesäniemi, puh. 03 4141 5260

Päätösehdotus Kaupunginhallitus antaa kansallisten vähemmistöjen kansallispäivien liputusta koskevan valtuustoaloitteen keskushallinnolle valmisteltavaksi.

Päätös Kaupunginhallitus hyväksyi ehdotuksen.

KH 19.08.2024 § 206

Forssan kaupunki liputtaa virallisina ja vakiintuneina liputuspäivinä. Lisäksi liputetaan kesäkuussa Pride-viikolla Pride-lipulla, jonka tarkoituksena on edistää ja kunnioittaa seksuaalista tasavertaisuutta.

Sisäministeriö suosittaa yleistä liputusta sekä saamelaistan kansallispäivänä 6.2. että kansainvälisenä romanipäivänä 8.4. Valtion virastot suorittavat liputuksen Suomen lipulla, mutta mikäli käytössä on useampi lipputanko, voidaan Suomen lipun rinnalla liputtaa ko. vähemmistön omaa lippua.

Saamelaisten kansallispäivän päivämäärä on peräisin vuodelta 1917, jolloin pidettiin Norjan Trondheimissä ensimmäinen pohjoismainen saamelaiskokous, joka aloitti valtakuntien rajat ylittävän yhteistyön saamelaisten välillä. Saamelaisten kansallispäiväksi päivä päätettiin 1992 Helsingissä pidetyssä saamelaiskongressissa. Kalenterissa päivä on ollut vuodesta 2004. Saamelaiset ovat Euroopan pohjoisin ja Pohjoismaiden ainoa alkuperäiskansa. Heillä on oma historia, kieli, kulttuuri, elinkeinot, elämäntapa ja identiteetti. Vuodesta 1991 saamelaisia on kuultu alkuperäiskansana eduskunnassa erityisesti heitä koskevissa asioissa. Kaikissa Pohjoismaissa saamelaisilla on oma edustuksellinen elin, saamelaiskäräjät. Saamelaisten kansallispäivää suositellaan liputettavaksi kaikissa Pohjoismaissa.

Vuonna 1986 hyväksyttiin saamelaisille oma lippu. Saamen lippu toistaa kirkkaita saamen puvun värejä: punaista, vihreää, sinistä ja keltaista. Lipun aihe tulee noitarummun kuviosta. Rengas kuvaa auringon ja kuun kehää. Saamen lippu vedetään salkoon

saamelaisten virallisina liputuspäivinä. Lippua käytetään myös erilaisten juhlien yhteydessä.

Kansainvälinen romanipäivä tulee vuodelta 1971, jolloin Lontoossa pidettiin ensimmäinen romanien kansainvälinen kongressi, jossa hyväksyttiin mm. romanien oma lippu. Vuoteen 2024 saakka päivästä käytettiin nimitystä romanien kansallispäivä. Kansainvälisen romanipäivän tarkoituksena on romanien kulttuurin ja kielen kunnioittaminen osana eurooppalaista kulttuuriperintöä. Tämä päivä lisää romanien näkyvyyttä niin Suomessa kuin kaikkialla Euroopassakin, kiinnittää pääväestön ja päättäjien huomiota romanien omiin vahvuuksiin ja liittää yhteen eurooppalaisia romaneja vaikuttamaan yhdessä. Suomen romanit ovat suomalainen perinteinen etninen vähemmistö. Kansainvälinen romanipäivä (aikaisempi romanien kansallispäivä) on ollut suositeltu liputuspäivä Suomessa vuodesta 2014 lähtien, kun Helsingin yliopiston almanakkatoimisto hyväksyi romanien kansallispäivän (nyk. kansainvälinen romanipäivä) kalenteriin.

Romanien lippu koostuu kolmesta pääelementistä: sinisestä ja vihreästä taustasta sekä punaisesta 16-puolaisesta pyörästä. Sininen väri symboloi taivasta, hengellisyyttä, ikuisuutta ja vapautta. Taivas edustaa romaneille korkeampaa voimaa ja hengellistä ulottuvuutta, mikä on olennainen osa heidän kulttuuriaan ja perinteitään. Vihreä väri symboloi luontoa, maata, hedelmällisyyttä ja elämän konkreettisia puolia. Vihreä väri kuvastaa romanien yhteyttä luontoon ja heidän perinteisiä elinkeinojaan, kuten maanviljelystä ja käsityöläisyyttä. Punainen 16-puolainen pyörä muistuttaa romanien alkuperästä Intiassa, sillä sama chakra esiintyy myös Intian lipussa. Pyörä symboloi hevosten vetämiä vankkureita, jotka olivat romaneille sekä koti että kulkuväline. Se edustaa myös liikkuvuutta, kehitystä ja kasvua.

Sisäministeriö suosittaa molempien vähemmistöjen osalta liputusta. Lisäksi Forssan kaupunki huomioi ja Pride-liputuksella seksuaalivähemmistöt, joten näiden kansallisten vähemmistöjen huomioiminen liputuksella olisi linjassa aiemmin tehdyn pride-päätöksen kanssa. Forssan kaupungilla ei muutoin ole säännöllistä tarvetta saamelaisten tai romanien lipulle, joten liputus voidaan suorittaa Suomen lipulla.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Jari Kesäniemi, p. 03 4141 5260

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää

1. että Forssan kaupunki liputtaa Suomen lipulla saamelaisten kansallispäivänä 6.2. ja kansainvälisenä romanipäivänä 8.4.
2. ehdottaa valtuustolle, että se merkitsee aloitevastauksen tiedokseen ja toteaa valtuustoaloitteen loppuunkäsitlelyksi.

Päätös

Kaupunginhallitus hyväksyi ehdotuksen.

Ptk tark.

